

Satranç Sporu ve Doping

Son zamanlarda, çeşitli spor branşlarındaki sporculardan alınan doping kontrol örneklerinin çoğunda, sporcuların bu yönde yasaklı madde kullandıklarının saptandığını Türkiye Milli Olimpiyat Komitesi (TMOK) duyurdu. Doping mücadelesinde üzerine görev düşen tüm kurumlar arasında eşgüdümü sağlamak, ilgili mevzuatı yürütmek ve her şeyin başında sporcu sağlığını korumak adına çalışmalarını artırmakla görevli kurum olarak 'Türkiye Milli Olimpiyat Komitesi' kamu otoritesi tarafından kabul edilerek gerekli yasal düzenlemeler bu yönde gerçekleştirilmiştir.

TMOK 'Doping Mücadele Komisyonu', Türkiye'de, doping mücadelesinin etkin biçimde yürütülmesi, doping önlenmesi ve kontrolü, doping mücadelesinde ilgili ulusal ve uluslararası işbirlikleri konusunda yoğun ve etkin çalışmalar yürütmektedir. 'Dünya Doping Mücadele Ajansı' (WADA) kuralları örnek alınarak 'Türkiye Doping Mücadele Talimatı' TMOK tarafından 2011 yılında yayınlanmış ve Türkiye Satranç Federasyonu da bu talimata uyacağını taahhüt etmişti. Bu kabul satranç sporcuları ve satranç sporuyla ilgili diğer paydaşlar da (antrenörler, hakemler, kulüpler ve yöneticileri, federasyonun her kademesinde görev alan yönetici ve kurullarındaki üyeler, organizatörler, organizasyon görevlileri, veliler...), Türkiye Doping Mücadele Talimatı hükümlerine tabi olarak, yaptırımlar karşısında kararlara uymayı kabul etmiş sayıldılar.

İlgili talimat, sporcuların ve diğer paydaşların, nelerin bir doping mücadelesinde kuralının ihlali anlamına geleceği konusunda yasaklılar listesinde geçen maddeler ve yöntemler hakkında bilgi sahibi olduklarını varsaymaktadır. Öyle ki bu varsayımla her hangi bir etkinliğe katılanlar doğrudan kapsam içinde bulunmaktadır.

Satranç sporcuları ve satranç sporuna hizmet eden diğer paydaşların doping ve yaptırımları konusunda aydınlatılmalarının yerinde olacağını düşünüldü. Bu anlamda destekleyici açıklamalara gereksinim duyuldu.

Doping mücadelesinde kuralının ihlali sayılacak davranış ve uygulamalarla bunların yaptırımları nelerdir?

Bazı terimleri açık anlatmak, tanımlamak gerekir. Bunun yanında; ne tür girişim ve eylemlerin hangi cezaları gerektirdiğinin bilinmesinin de yararı olacaktır.

Yasaklı Madde: Yasal bir reçeteye bağlı olmayan, insan tedavisi üzerine onay alınmamış ilaçlarla yasaklılar listesinde yer alan ilaç bilimiyle ilgili diğer maddeler.

Yasaklı Yöntem: Kan ve kan ürünlerinin uygulanması, kimyasal ve fiziksel müdahaleler, gen müdahalesi.

Eylem ve girişimlerle bunların cezaları

- Sporculardan alınan doping kontrol örneğinde yasaklı bir maddenin, o maddenin doku veya organlardaki yıkım ürününün, belirteçlerinin bulunması durumunda,
2 yıl hak mahrumiyeti cezası

Her hangi bir yasaklı maddenin vücuduna girmemesini sağlamak, girmesini engellemek sporcunun kendi sorumluluğunda kabul edilmektedir. Sporcunun, isteyerek veya ihmal sonucu veya başka bir şekilde kullanıp kullanmadığına bakılmaksızın kuralı ihlal etmiş sayılır. Sporcu tam sorumlu kabul edilir.

- Yasaklı bir madde veya yasaklı bir yöntemin sporcular tarafından kullanılması veya kullanılmaya kalkışılması.
2 yıl hak mahrumiyeti cezası

Yasaklı bir maddenin veya yasaklı bir yöntemin kullanılmaya girişilmesinde başarılı veya başarısız olup olunmadığı önemli değildir. Kural ihlal edilmiş sayılır.

- Dopinge mücadele kurallarına uygun olarak yapılan bildirim sonrasında örnek vermemek, geçerli bir nedene dayanmaksızın örnek vermeyi reddetmek veya örnek vermekten kaçınmak.
4 yıl hak mahrumiyeti cezası
- Sporcunun nerede bulunduğuna ilişkin gerekli bilgileri vermemesi, yapılan bildirim sonrasında doping kontrollerine katılmamak da dahil, sporcunun yarışma dışı doping kontrolüne tabi tutulması için hazır bulunmasına ilişkin yükümlülüklerin ihlali.
2 yıl hak mahrumiyeti cezası
- Doping kontrolünün her hangi bir bölümünde hile yapmak veya hile yapmaya kalkışmak.
4 yıl hak mahrumiyeti cezası
- Yasaklı madde veya yasaklı yöntemi bulundurmak
2 yıl hak mahrumiyeti cezası

Sporcu yarışma sırasında veya sonrasında yasaklı bir maddeyi veya yasaklı bir yöntemi bulunduramaz. Yasaklı bir maddenin bir arkadaşına, aile bireylerine dahi verilmek üzere satın alınması istisna olarak baul edilmekle birlikte bir reçete, bir belge karşılığında olması zorunludur.

- Herhangi bir yasaklı maddenin veya yasaklı yöntemin yasadışı ticaretini yapmak veya yasadışı ticarete kalkışmak.
En az 4 yıl hak mahrumiyeti cezası, ömür boyu mene kadar.
- Herhangi bir yasaklı maddeyi veya yasaklı yöntemi bir sporcuya uygulamak veya uygulamaya kalkışmak.
En az 4 yıl hak mahrumiyeti cezası, ömür boyu mene kadar.
- Dopinge mücadele kural ihlalini veya ihlal kalkışmasını içeren bir suça yardımcı olmak, önermek, desteklemek, katılmak, örtbas etmek, suç ortaklığı yapmak.
2 yıldan 4 yıla kadar hak mahrumiyeti cezası.
- Bir Dopinge Mücadele Kuruluşunun yetkisine tabi olan bir sporcunun veya diğer kişinin, profesyonel olarak veya sporla ilişkili diğer bir sıfatla, bir sporcu destek Personeliyle iş birliği yapması.
2 yıl hak mahrumiyeti cezası

İhlalin tekrarı

Hak mahrumiyeti cezası uygulamasında, ihlalin sonraki dönemlerde tekrarı durumunda, cezanın artan oranda uygulanması esas alınmaktadır. Bu cezalardan ayrı olarak, bireysel sporlarda, yarışma sırasında saptanan bir dopinge mücadele kuralının ihlali durumunda ihlal eden sporcunun/sporcuların elde ettiği tüm kazanımlar kendiliğinden iptal edilir. Verilen madalyalar, puanlar ve ödüller geri alınır. Takım sporu olmamasına karşın, takım halinde oynanarak ödüllerin takıma verilmesi durumunda, takımdan bir veya daha fazla sporcunun bir dopinge mücadele kuralını ihlal etmesi durumunda, takımın turnuvadan atılması veya diğer disiplin cezalarının uygulanmasında uluslararası federasyonun uygulamadaki kurallarına uyulur.

Yasaklı maddeler ve yasaklı yöntemler

Federasyonumuz sağlık kurulu üyesi Opr.Dr. Murat BOZKIR yasaklı maddeler, yasaklı yöntemler konusunu satranç sporundaki paydaşları aydınlatma amacıyla özet bir çalışma yaptı.

Yasaklılar listesi kapsamında neler var? Dr. Bozkır bu bölümü şöyle açıklıyor.

"...WADA kullanımı yasaklı olan maddeler ve yöntemleri iki ana gruba ayırmıştır. Bunları tek tek ele almak gerekir. WADA, kullanımı bazı özel spor dallarında yasaklı maddeleri ve izleme programına alınan maddeleri de ayrıca belirtmiştir..."

Kullanımı her zaman yasak olan yasaklı maddeler ve yöntemler

Yasaklı maddeler

- Onaylanmamış maddeler: Üretimi durdurulmuş ilaçlar, tasarlanmış ilaçlar, sadece veteriner hekimlikte kullanılmasına onay verilen ilaçlar ve maddeler, bir başka deyişle insan tedavisiyle ilgili onay alınmamış ilaç bilimiyle ilgili maddeler her zaman için yasaklanmıştır.
 - Anabolik maddeler: Doku yapımını artıran maddelerdir.
 - Anabolik androgenik steroidler: Protein sentezini, kas kitlesini ve kuvvetini artırır. Genellikle enjeksiyon yoluyla alınırlar. Sentetik olarak üretilen hormon-testosteron-türevleridir. Kimyasal olarak testosterona benzedikleri için bu hormonun doğal etkisini gösterirler. Kansızlık ve kas hastalıklarının tedavisi için üretilen bu maddeleri bazı sporcular genel vucüt performansını arttırmak için sıkça kullanır. Sentetik anabolik androgenik steroidler karaciğer kanseri, kalp ve damar hastalıkları, kan kolestrolünde artış, kısırlık gibi birçok hastalığa neden olabilir. Temel erkeklik hormonlarının etkilerini taklit eden ilaçlar bu grupta sayılabilir.
 - Peptid hormonlar, büyüme faktörleri ve ilişkili maddeler: Peptid hormonları, büyüme faktörleri ve ilişkili maddeler olarak anlatılmaktadır.
 - ✓ Kan yapımını uyarıcı maddeler: Hemoglobini artırarak dokulara oksijen taşınımını artırır. Performansı artırır.
 - ✓ Koryonik gonadotropin ve lüteinleştirici hormon: Yalnızca erkeklerde yasaklanmıştır. Testisleri uyarır. Dolaylı olarak anabolik androjen steroidleri artırır.
 - ✓ Kortikotropinler: Glukokortikoidlerin artmasına yol açarlar. Vücudu tekrar toparlar, kan şekerini artırır, enflamasyonu baskırlar.
 - ✓ Büyüme hormonu ve benzeri büyüme faktörleri: Kas, tendon, bağ proteinlerinin sentezini yıkımını, damarlanmayı, enerji kullanımını, rejeneratif yeteneği veya kas lif dönüşümünü etkileyen maddeler. Kas, kemik kütlesini artırır. Damarların artması doku oksijenlenmesini kolaylaştırır.
 - Beta-2 agonistler: Beta2 hücrelerde yer alan bir proteğindir. Duyu organlarının yapısında bulunan sinir uçlarını uyaran ilaçlara verilen genel isimdir. Hava yollarını açarlar. Astım tedavisinde kullanılan ilaçlar bu grupta sayılabilir. Tedavi amaçlı olarak solunum yoluyla kullanıldığı kanıtlanmadıkça bu alanda kullanılan ilaçlar yasaklanmıştır. Özellikle yüzme sporu ve açık havada etkilidirler. Soğuk hava, akciğerdeki küçük hava kanalları olan bronşları büzer. Havuzda yüzen sporcu klorlu havayı içine çekince bronşlar daralır.
 - Hormon ve metabolik modülatörler: Aromataz inhibitörleri yasaklanmıştır. Aromataz, östrojen biyosentezinin son basamağını katalize eder. Aromataz inhibitörleri östrojen sentezini bloke eder. Östrojeni uyarmak üzere sinir uçlarıyla duyular arasında iletimi sağlayan maddeler yasaklanmıştır.
 - ✓ Seçici östrojen reseptörü modülatörlerinin (steroid yapıdaki hormonların yıkımını bloke ederek etki gösterirler),
 - ✓ Seçici östrojen reseptörü modülatörlerinin (östrojenin etkisini bloke ederler),
 - ✓ Miyostatin işlevlerini modifiye eden maddelerin (miyostatin, iskelet kasının büyümesini durdurur. Miyostatin inhibitörleri-miyostatini engelleyen ajanlar-iskelet kasının büyümesini sağlar),
 - ✓ Metabolik modülatörlerin (insülin anabolizan etkide bulunur, dokulara glukoz girişini artırır, depoların dolmasını hızlandırır. Yağ ve protein metabolizmasını modüle eden diğer bazı maddeler)
- kullanımı da yasaktır.

- İdrar söktürücüler ve diğer maskeleyici maddeler: İdrar söktürücüler, plazma genişleticiler ve benzer biyolojik etkilere sahip diğer maddeler yasaklanmıştır. Tedavi amaçlı olarak kullanılan, yarışma içinde ya da dışında, kurallara uygun şekilde kullanılan idrar söktürücü ya da diğer maskeleyici maddeler istisna olarak görülmektedir. İdrar söktürücüler çok idrar çıkartıp idrardaki yasaklı maddenin seyreltilmesini sağlayarak laboratuarda yasaklı maddenin saptanmasını güçleştirebilir veya sınırın altında gösterebilir. İdrar söktürücüler ayrıca kilosunu su olarak kaybedip, sikletini ayarlamak için de kullanılabilir. Plazma genişleticiler vücutta sıvı hacmini artırıp idrar miktarını artırarak etki gösterirler.

Yasaklı yöntemler

- Kan ve kan ürünlerinin uygulanması: Her hangi bir miktarda kendi kanının ve ürünlerinin, kardeşten alınan kök hücrenin dolaşım sistemine verilmesi ya da alınıp tekrar verilmesi yasaktır. Oksijen alımını, taşınmasını, dağılımını artırır. Hemoglobın temelli kan yerini tutan ürünler, oksijen alımını, taşınmasını, dağılımını yapay olarak artıran yöntemler, kan ya da kan bileşenlerinin fiziksel veya kimyasal yollarla damar içine uygulanması yasaktır.
- Kimyasal veya fiziksel müdahale: Doping kontrolü için alınan örneklerde hile yapmak veya buna kalkışmak, idrar örneğini başkasının örneğiyle değiştirmek, idrardaki maddelerin incelenmesini bozan maddeleri idar örneğine karıştırmak gibi yöntemler yasaklanmıştır. Hastalık dışında bir nedenle damar içine 50 ml'den fazla enjeksiyon uygulamak yasaktır. Hastane ortamı dışında damar içine enjeksiyon uygulamak yasaktır.
- Gen dopingi: Sportif performansı artırmak amacıyla normal ya da genetik olarak değişikliğe uğramış hücrelerin kullanımı, nükleik asitlerin transferi yasaktır.

Yarışma sırasında kullanımı yasak maddeler ve yöntemler

Bu maddeler yalnızca yarışma sırasında değil yarışma takvimi süresi içinde de hiçbir zaman kullanılmamalıdır. Yarışma sırasında kullanımı her zaman yasaklı madde ve yöntemlere ek olarak aşağıdaki maddeler yasaklanmıştır.

- Uyarıcılar: Yorgunluk vücudun performansını düşüren en önemli etmendir. Dinlenerek, yeterli uyuyarak ve dengeli beslenerek performans artırılabilir. Uyarıcılar sinir sistemine doğrudan etki yaparak metabolizma hızına etki sağlar. Böylesi uyarıcılar kullanıldığında sporcu yorgunluk hissetmez. Amfetamin, adrenalin, efedrin, yüksek doz psödoefedrin bunlardandır. Vücut yüzeyine dıştan uygulamayla kullanılmak üzere üretilmiş bileşikler ve türevleri hariç tüm uyarıcılar yasaktır.
- Narkotikler: Ağrıyı azaltırlar. Morfin, eroğın kullanımı her miktarda yasaktır.
- Kannabinoidler: Ağrıyı gidermek bulantı ve kusmayı önlemek gibi yararı olan, rahatlatıcı özelliklere sahip, stresi azaltan ancak bağımlılığa yol açan doğal veya sentetik olarak üretilmiş ürünlerin kullanımı yasaktır.
- Glukokortikosteroidler: Ağızdan alınan, rektal, damar veya kas içine uygulanan tüm yöntemler yasaktır. Kan şekerini ve kan basıncını artırır. Özel izin alınarak tedavide kullanılabilirler.
- Bazı özel sporlarda kullanımı yasaklı maddeler:
 - ✓ Alkol: Havacılık, okçuluk, karate, otomobil, motorsiklet, sürat tekneçiliği branşlarında her zaman kullanımı yasaklanmıştır.
 - ✓ Beta bloke ediciler: Nabzı yavaşlatarak titremeyi azaltırlar. Okçuluk, otomobil, bilardo, dart, golf, atıcılık, kayak, snowboard branşlarında yarışma sırasında yasaklanmıştır.

"... WADA tarafından izleme programındaki maddeler yasaklı maddeler değildirler. Ancak bu maddelerin kullanımı izlenmeye alınmıştır. Doping için yasaklanabilir düşüncesinde olunan

maddelerdir. Sadece yarışma sırasında; kafein, nikotin, düşük miktar psödoefedrin , hidrokodon, morfin/kodein oranı yasaktır. Glukokortikoidler yarışma dışında izleme programındadır. Yarışma sırasında yasaklıdır...”

FIDE ve Doping

Doping ve ilaç kullanımı

FIDE'nin, rakibin sağlığını tehlikeye sokacak konularda alınacak önlemlerle 'Fair Play' ruhunu hakim kılmak için dopinge mücadelede önlemlerini almak adına ulusal federasyonlar, Uluslararası Olimpiyat Komitesi ve Ulusal Olimpiyat Komiteleriyle birlikte yakın işbirliği içinde çalıştığı bilinmektedir.

FIDE Tıp Komisyonu, Dünya Anti-Doping Kurulunun uluslararası standartlarını, satranç oyuncuları için geçerli olan yasaklı maddeler ve doping yöntemleri listesini de kabul etmektedir.

Satranç sporu için yasaklı maddeler

Dr. BOZKIR aynı zamanda bir satranç sporcusudur. Bu kimliğiyle de satranç sporunda öne çıkan yasaklı maddeler konusuna da değindi. *“... satranç sporu için konuyla en çok ilgili yasaklanmış maddeler uyarıcılardır. Bunlar içinde özellikle amfetaminler, efedrin, metilefedrin, psödoefedrin sayılabilir...”*

- Amfetamin: Soğuk algınlığı için, bronşları genişletici etkisi nedeniyle ilaç olarak kabul edilir. Bu etkilerinden başka, kalp atışının hızlanması, idrar torbasındaki iç büzgen kasların kasılması, gözbebeği büyümesi, sempatik sinir sistemini desteklemesi gibi etkileri vardır. Uyarıcı etki yaparak beyin etkinliğini artırdığından doping amacıyla kullanılan ilaçları kullanmak yasaktır. Merkezi sinir sistemi seviyesinde amfetaminin temel fonksiyonu uyanıklık sağlamaktır. Uyanıklığı sağlarken beyin etkinliğini artırır. Yorgunluğu gidererek vücut etkinliğini artırır. Ayrıca açlık hissini körelttiğinden iştah kesici bir madde olarak da düşünülmüştür. Kalbe zarar vermesi ve özellikle alışkanlık oluşturması nedeniyle iştah azaltıcı olarak kullanılmaları önerilmemektedir.
- Efedrin ve metilefedrin: Efedrin, ilaç olarak kullanılan alkaloiddir. Ephedra (denizüzümü) cinsi bitkilerden, özellikle Çin'de yetişen E.sinica türünden elde edilen efedrin, astım ve saman nezlesi tedavisinde kullanılmaktadır. Ağızdan alındığında son derece etkilidir ve etkisi saatlerce sürer. Günümüzde, bronşları genişleterek solunumu açmak, burun tıkanıklığını gidermek ve idrar kaçırmayı önlemek amacıyla da doğal alkaloid yerine biresimsel efedrin kullanılmaktadır. Doping etkisi oluşturduğundan sporcuların kullanması yasaktır. Efedrin ve metilefedrin idrarda, mililitrede 10 mikrogramdan daha fazla olduğunda doping kabul edilmektedir. Bir çalışmada 12 mg efedrin alan 3 kişiden ikisinde idrarda sınır üzeri değer bulunmuştur. Efedrin içeren öksürük şuruplarında genellikle 1 ölçekte 5 mg efedrin bulunur. Efedrin tablet içinde 50 mg efedrin vardır.
- Psödoefedrin: Psödoefedrin burun akıntısını kesen ilaçlar olarak tanımlanabilir. Sadece belirtileri gidericidir, hastalığın tedavisi için bir etki yapmaz. Psödoefedrin burun kanallarındaki kan damarlarını daraltarak (büzerek) burun tıkanıklığını açar. İdrardaki konsantrasyonu mililitrede 150 mikrogramdan daha büyük olduğunda yasaktır. Bir çalışmada piyasada 60 mg olan bir tablet için 9 kişiden ikisinde sınırın üstünde idrar değeri bulunmuştur.
- Kafein ve kodein: Yasaklı olmayan ancak izleme programında olan kafein ve kodein de satranç sporunda performansı etkileyebilecek maddelerdir. Eskiden yüksek doz kafein yasaktı. Şimdi yarışma dışı testler için 400 miligrama kadar alındığında test için sorun oluşturmamaktadır. Yarışma sırasında 400 mg üzeri kafein dikkate alınmaktadır. Yasak değildir, izlenmektedir. Bir

fincan espresso, capuccinoda 100 mg kadar, bir fincan türk kahvesinde 60 mg kadar, bir kutu ice tea veya kolada 60 mg kadar, 30 gram çikolatada 10-25 mg kadar kafein bulunur. Öksürük ve mide rahatsızlıklarının tedavisinde kullanılan ilaçlarda yer alır. Normal tedavi miktarlarda alındığında test için hiçbir sorun oluşturmamaktadır.

"... satranç sporcuların, içinde yasaklı madde olduğunu bilmeden kullandıkları ilaçlar nedeniyle cezalı duruma düşmemeleri için, turnuva-şampiyona öncesi kullanmakta oldukları ilaçların yasaklı madde içerip içermediğini kontrol etmeleri gerekecektir. Örneğin Kathin, idrarda mililitrede 5 mikrogramdan fazlaysa yasaklanmıştır..."

Psikofarmakolojik Zihinsel Gelişim: Zihinsel gelişimle ilgili ilaçlar, medyanın ilgisini kazanmıştır. Bu tür ilaçların satranç sporunda faydalı olduğu izlenimi bulunmaktadır. Modafinil, Adderall ve Ritalin isimli ilaçlar potansiyel olarak sorumlu tutulan maddelerdir. Modafinil önceleri, reçeteye satılarak vardiyalı çalışanların uyku bozukluğu ve gündüzleri aşırı uyku hali tedavisinde kullanılıyordu. Ana işlevi uyanık tutmaktır. Uyku problemi tedavisi gören kişilerde zihinsel gelişim gözlenmiştir. Modafinil kullanımı esnasında çalışma belleğinin bazı yönlerinin geliştiği de gözlenmektedir. Sayı işlemleri ve görüntü hatırlama belleği gibi, mekânsal bellekle ilgili sonuçlar, dikkat çekici olmakla şüpheli bakılmaktadır. Sağlıklı insanda bilişsel artırıcı etkisi kesin değildir.

Adderall ve ritalin, dikkat eksikliği ve hiperaktivite bozukluğu tedavisi için reçete edilir, Ritalin kullanımı esnasında dört amfetamin tuzlarının bir karışımı olan Adderall, yapısal ve ilaç bilimiyle ilgili maddelerde kokainle benzerlik gösterir. Reçetesiz olarak konsantrasyon yoksunluğu çekip de çalışmak isteyenler tarafından kullanılır. Dikkat eksikliği bozukluğunda faydaları, zararları hala ciddi anlamda tartışılıyor olmasına karşın yaygın biçimde kullanılmaktadır. Çocuklarda uzun süreli bir kullanım gerekirken, yetişkinlerde kısa süreli, sadece konsantrasyon gerektiren durumlarda kullanılmaktadır. Bu ilaçlar satranç sporunda doping olarak kullanılabilir.

İlaçların tedavi amaçlı kullanım istisnaları

Yasaklı bir maddenin, metabolitlerinin veya belirteçlerinin saptanması ve/veya yasaklı bir maddenin, yöntemin bulundurulması, kullanılması, kullanılmaya kalkışılması, durumları; tedavi amaçlı kullanım olması (bir sağlık sorununun tedavisi için ilaçlarla veya yöntemlerle giderilmesi veya bir tedaviye destek olunması) durumunda bir dopingle mücadele kural ihlali olarak kabul edilmez. Ancak uluslararası standarda göre tanınan tedavi amaçlı kullanım istisnaları (TAKİ) koşullarına uyumlu olması koşulu aranır.

Milli Olimpiyat Komitesi Dopingle Mücadele Komisyonu, sporcuların, ilacı tedavi amaçlı olarak kullandığını belgelemesi ve bu uygulamada uluslararası standartların nasıl olacağına ilişkin kuralları yayınlamıştır. 01 Ocak 2015 tarihinde yürürlüğe giren uygulama biçiminin burada temel unsurları yansıtılmıştır.

Uluslararası düzeyde olmayan bir sporcu, TAKİ için kendi Ulusal Dopingle Mücadele Kuruluşuna başvurmalıdır. TAKİ'ye gereksinimi olan bir sporcu, katılacağı yarışmadan en az 30 gün önce TAKİ başvurusu yapmalıdır. Sporcular, turnuvayla bağlantılı olarak, yasaklı bir maddeyi veya yasaklı bir yöntemi kullanmak zorunda olduğunu turnuva düzenleyicisine bildireceklerdir. Sporcu, o sırada TAKİ'ye sahip değilse, organizatör, sporcunun TAKİ için başvuruda bulunmasına yönelik sürecin oluşturulmasını sağlayacaktır. Verilecek TAKİ onayı yalnızca ilgili turnuva/yarışma için geçerli olacaktır.

TAKİ, sporcuya, belirlenmiş koşulların her birinin sağlandığının kanıtlanabildiği durumda verilebilir.

- Akut veya kronik bir hastalığının tedavisi için söz konusu yasaklı madde veya yasaklı yöntemin kullanılmasının zorunlu olması, bunun sağlanamaması durumunda sporcunun ciddi sağlık sorunları yaşama olasılığının olması.
- Herhangi yasaklı bir maddenin veya yöntemin tedavi amaçlı kullanımı, akut ya da kronik bir hastalığın tedavisi sonrasında, sporcunun sağlığının normale dönme beklentisinin ötesinde ek herhangi bir performans artışı oluşturma olasılığının olmaması.
- Yasaklı maddenin veya yöntemin kullanımının dışında, uygun başka bir tedavinin bulunmaması.
- Yasaklı maddeyi veya yöntemi kullanma zorunluluğunun, kullanıldığı dönemde yasaklı olan herhangi bir maddenin veya yöntemin (bir TAKİ olmaksızın) daha önceden, tamamen ya da kısmen, kullanılmış olması nedeniyle ortaya çıkmış olmaması.

Yeniden Derleme Ocak 2017

IA&IO Tahsin AKTAR